

Kitaabka Daanyeel - Siddeetan iyo Laba

Furfuridda Halxiraalaha Nebinimada: Fahamka Taariikhda Daanyeel 11 iyo Muhiimadda “Qurbaan Joogtada ah” ee Adventism-ka

Jeff Pippenger
2024-02-15

Ka dib markaan dib u eegno taariikhda laga soo bilaabo 1863 ilaa wakhtiga dhammaadka ee 1989, annagoo ku jirna macnaha afarta karaahiyo ee ku xusan Yexesqeel cutubka siddeedaad, kuwaas oo matalaya afarta fac ee Adventism-ka, waxaannu markaas u jeedin doonnaa fiiro gaar ah kororka aqoonta ee la furfuray 1989. Kororka aqoontaasu wuxuu ku saabsanaa lixda aayadood ee ugu dambeeya ee Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad. Sannadkii 1989, kooxdayadii yarayd ee daraasadda Sabtida ayaa ogaatay xariiqyada dib-u-habaynta ee waxsii sheegidda Kitaabka Quduuska ah, kuwaas oo Future for America marar badan tixraacdo, oo dejinaya isku xigxiga dhacdooyinka xariiq kasta oo dib-u-habayn ah, taas oo iyaduna u saamaxaysa ardayga waxsii sheegidda inuu ku dhaqmo adeegsiga hab-raaca roobka dambe ee “xariiq dul xariiq.”

Muddo dhawr sano gudahood ah (1992), waxaan qoray warqad cilmiyeed daboolaysa lixda aayadood ee ugu dambeeya ee Daanyeel kow iyo tobnaad. Warqaddaas waxaan u qoray qancintayda gaarka ah, waayo ma aanan lahayn awood ama ujeedo aan daraasaddaas si fagaare ah ugu faafiyo. Markii la gaadhay 1994, warqaddii waxay gaadhay wasaarad is-taageerta oo Adventist ah, waxaana 1995 lagu daabacay majallad bille ah oo ay wasaaraddaasi soo saarto taxane ka kooban kow iyo toban maqaal oo daboolaya lixda aayadood ee ugu dambeeya ee Daanyeel kow iyo tobnaad. Qoraallada Ruuxa Waxsii-sheegidda waxaa ku jira tixraacyo gaar ah oo kooban oo ku saabsan Daanyeel kow iyo tobnaad, waxaana kan ugu muhiimsan dhammaantood noqday doodda udub-dhexaadka u ah ansaxnimada fasiraadda aan ka soo jeediyey aayadahaas.

“Waqti aan luminno ma hayno. Wakhtiyada dhib badan leh ayaa inna hor yaal. Duniidu waxaa kiciyey ruuxa dagaalka. Dhawaan ayaa dhacdooyinka dhibaataada ee waxsii sheegyada lagu sheegay ay dhici doonaan. Waxsii sheegidda ku qoran Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad waxay ku dhowdahay inay gaadho dhammaystirkeeda buuxa. Taariikh badan oo ku dhacday fulinta waxsii sheegidkan ayaa mar kale soo noqon doonta. Aayadda soddonaad waxaa lagu sheegay quwad ‘murugoon doonta, [Daanyeel 11:30–36 quoted.]”

“Muuqaallo la mid ah kuwa erayadan lagu tilmaamay ayaa dhici doona.” Manuscript Releases, number 13, 394.

Walaal White si cad bay u sheegaysaa in 1798 uu yahay “wakhtiga dhammaadka.”

“Laakiin wakhtiga dhammaadka, ayuu nebigu leeyahay, ‘Qaar badan baa hore iyo dib u ordi doona, aqoontuna way sii kordhi doontaa.’ Daanyeel 12:4.... Tan iyo 1798 kitaabkii Daanyeel waa la furfuray, aqoonta waxsii sheegyada way sii korodhay, qaar badanna waxay ku dhawaaqeen farriinta culus ee xukunka soo dhow.” The Great Controversy, 356.

Aayadda afartanaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad waxay ku bilaabataa, “Oo wakhtiga ugu dambaysta.”

Oo wakhtiga dhammaadkana boqorka koonfureed ayaa ku riixi doona isaga; boqorka waqooyiguna wuxuu ugu iman doonaa sida dabayl cirwareen ah, isagoo wata gaadhifardoodyo, iyo fardooley, iyo maraakiib badan; oo wuxuu geli doonaa dalalka, wuuna ku fatahi doonaa oo ka gudbi doonaa. Daanyeel 11:40.

Way cad tahay, xataa iyada oo aan la haysan xaqiijinta tooska ah ee Ruuxa waxsii sheegidda, in aayadda afartanaad ay calaamad u tahay bilowga taxane dhacdooyin ah oo bilaabmay sannadkii 1798. Dhacdooyinkaasina waxay horseedaan xidhitaanka imtixaanka aadanaha, waayo aayadda koowaad ee cutubka laba iyo tobnaad ee Daanyeel waxay leedahay, “Oo wakhtigaas Miikaa’iil wuu istaagi doonaa,” Sister White-na si cad bay u sheegtay in marka Miikaa’iil istaago imtixaanka aadanahu xidhmo.

“Wakhtigaas Miikaa’iil baa istaagi doona, Amiirka weyn oo u taagan carruurta dadkaaga; oo waxaa jiri doona wakhti dhib ah oo aan la arag tan iyo markii quruun jirtay ilaa wakhtigaas oo kale; oo wakhtigaas dadkaaga waa la samatabbixin doonaa, mid kasta oo laga helo isagoo ku qoran kitaabka.’ Daanyeel 12:1.

“Markii farriintii malaa’igta saddexaad xidhanto, naxariistu mar dambe uma baryeyso dadka dembiga leh ee dhulka deggan. Dadka Ilaah waxay dhammaystireen hawshoodii. Waxay heleen ‘roobkii dambe,’ ‘gargaarka ka yimaada hortiisa Rabbiga,’ oo waxay u diyaar garoobeen saacadda imtixaanka leh ee hortaalla. Malaa’igahu waxay samada ugu kala gooshayaan dedaal. Malaa’ig dhulka ka soo noqonaysa ayaa ku dhawaaqaysa in hawsheedii dhammaatay; imtixaankii ugu dambeeyeyna dunida waa lagu soo dejiyey, oo kulli kuwii isu caddeeyey inay daacad u yihiin amarrada rabbaaniga ah waxay heleen ‘shaabaddii Ilaaha nool.’ Markaasaa Ciise joojiyaa shafeecadiisii meesha quduuska ah ee sare. Gacmihiisuu kor u qaadaa, oo cod weyn ayuu ku yidhaahdaa, ‘Way dhammaatay;’ oo ciidankii malaa’igaha oo dhammu taajajkoodii bay dhigaan intuu samaynayo ku dhawaaqiddaas culus: ‘Kan xaqdarran, ha sii ahaado xaqdarro weli; kii wasakhaysanna, ha sii ahaado wasakh weli: kan xaqa ahuna, ha sii ahaado xaq weli: kan quduuska ahuna, ha sii ahaado quduus weli.’ Muujintii 22:11. Kiis kasta waxaa lagu go’aamiyey nolol ama dhimasho.” The Great Controversy, 613.

Aayadda afartanaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad waxay bilaabataa sannadkii 1798, aayadda afartan iyo shannaadna, marka boqorka woqooyi (baabtiisnimada Roomaanka), uu yimaado dhammaadkiisa isagoo aan cidina caawinayn, tijaabada aadanuhu way xidhmaysaa; waayo aayadda xigtu waxay leedahay, “Oo wakhtigaas,” sidaas darteedna waxay aqoonsanaysaa “wakhtiga” lagu matalay aayaddii hore, taas oo ah aayadda afartan iyo shannaad ee Daanyeel kow iyo tobnaad. Boqorka woqooyi (baabtiisnimada Roomaanka) wuxuu yimaadaa dhammaadkiisa marka la gaadho xidhitaanka tijaabada aadanaha.

Sidaas darteed, taariikhda lixda aayadood ee ugu dambeeya ee Daanyeel kow iyo tobnaad waxay tilmaamaysaa taxane dhacdooyin ah oo ka bilaabma 1798 kuna dhammaada xidhitaanka wakhtiga tijaabada aadanaha. Markii Walaasha White ay noolayd, 1798 si cad waxay ka mid ahayd taariikhdeedii hore. Markii ay sheegtay in “wax sii sheegidda ku jirta cutubka kow iyo tobnaad ee

Daanyeel ay ku dhowaatay dhammaystirkeeda buuxa,” waxa ay tixraaci kartaa oo keliya taariikhda dhacda 1798 ka dib, iyo ka hor inta aanu Miikaa’iil istaagin. Dabadeed si gaar ah ayay u sheegtay in “inta badan taariikhda ku dhacday dhammaystirka wax sii sheegiddan dib loo soo celin doono,” sidaas ayay ardayga wax sii sheegidda ugu tilmaamaysaa in taariikhda ugu dambaysa ee Daanyeel kow iyo tobnaad, taas oo “ku dhowaatay dhammaystirkeeda buuxa,” lagu sii tusaaleeyey qaybo kale oo ka mid ah taariikho lagu soo bandhigay cutubka kow iyo tobnaad ee Daanyeel.

Markay mar kale adkaynayso furahaas nebiyadeed ee ugu muhiimsan, ayay haddana soo xiganaysaa aayadaha soddonaad ilaa lix iyo soddonaad, waxayna tidhaahdaa, “Muuqaallo la mid ah kuwa erayadan lagu sharraxay ayaa dhici doona.” Waxyigu wuxuu siiyey fure ardayda nebiyadda ee doonaysay inay fahmaan rumoobidda ugu dambaysa ee Daanyeel kow iyo toban. Furuhu wuxuu ahaa in taariikhda lixda aayadood ee ugu dambaysa ee Daanyeel kow iyo toban ay barbar socotay taariikhda lagu matalay aayadaha soddonaad ilaa lix iyo soddonaad. Iftiin aad u badan ayaa ka soo baxa muujintan, laakiin waxa halkan u baahan in la tixgeliyo waa in aayadda kow iyo soddonaad ee Daanyeel kow iyo toban, “tan joogtada ah,” laga qaado.

Si si sax ah loo fahmo taariikhda tusaalaynaysa isku xigxiga dhacdooyinka horseeda xidhitaanka wakhtiga tijaabada aadanaha, ardayga wax sii sheegidda waa inuu lahaadaa fahamka saxda ah ee “kan joogtada ah.” Haddii aayadda kow iyo soddonaad ay tilmaamayso in laga qaaday adeegga Masiixa ee quduuska, ama haddii ay tilmaamayso ka qaadista heesannimada, waa arrin gebi ahaanba lama huraan ah in la fahmo, haddii aad doonayso inaad si sax ah u fahamto taariikhda isbarbar socota ee Sister White ka hadashay markii ay qortay, “Muuqaallo la mid ah kuwa erayadan lagu tilmaamay ayaa dhici doona.”

Dabcan, Advertisamkii La’odikiya ma aqoonsan fulinta aayadda afartanaad ee Daanyeel kow iyo toban inay tilmaamayso burburkii Midowgii Soofiyeeti sanadkii 1989, hase yeeshee aayaddu runtii waxay tilmaamaysaa dhacdooyinkaas quduhda. Kuwii doonayay inay si sax ah u fahmaan korodhka aqoonta ee nebiyadeed ee yimid markii ay aayadda afartanaad fulantay 1989, fahamka saxda ah ee “kan joogtada ah” markaas ayuu noqday runta wakhtigan. Bilowgii qarnigii labaatanaad, fahamka saxda ahi wuxuu ahaa mid muhiim ah, waayo wuxuu ahaa qayb lagama maarmaan ah oo ka mid ah runooyinka aasaasiga ah ee Rabbigu u adeegsaday William Miller inuu dhiso.

Laakiin intii lagu jiray tobanka sano iyo badhkii ugu horreeyey ee qarnigii labaatanaad, aragtida Protestanka ee Shaydaanka ah ee ku andacoota in “kan joogtada ah” uu matalo hawsha Masiixa ee meesha quduuska ah waxay ahayd aragti ay tiro yari qabtay, mana ay habboonayn in xataa la oggolaado in muran ka dhasho runta ah in “kan joogtada ah” uu yahay astaan jaahilnimo. Tani waa sababta aad uga maqli doonto dib-u-eegayaasha taariikhiga ah ee La’odikiya in mawduuca “kan joogtada ah” “aan laga dhigin su’aal tijaabo ah,” ama in “mawduuca ‘kan joogtada ah’ aan la kicin.” Waxa dib-u-eegayaashu mar walba ka tagaan marka ay kuwa aan wax baran ku hoggaaminayaan doodan gaarka ah, waa xaddidaadda uu waxyigu mar walba saarayo mawduucan. Tuducan soo socda waxaa loo jeedinayaa Oday Haskell.

Oday Haskell ayaa hormuud ka ahaa difaaca fahamka saxda ah ee “kan maalinlaha ah,” isaga oo ka hor imanaya weerarradii Prescott iyo Daniells tobannaadkii hore iyo kii labaad ee qarnigii labaatanaad. Arrintan si dhow ugu fiirso, waayo Sister White marna ma caddaynayso in fahamka Haskell ee “kan maalinlaha ah” uu khalad ahaa; waxay si fudud ugu faraysaa inuusan oggolaan in kicintaasi sii socoto, maxaa yeelay Rabbigu ma uu doonaynin in la sii hayo gogol joogto ah oo ay cadawga runta (Prescott iyo Daniells) ku sii faafiyaan waxbaristooda beenta ah. Qoraalkan dhexdiisa Haskell waxaa loogu canaanayaa “jaantuska,” jaantuska halkaasna loola jeedaa waa jaantuskii 1843. Haskell wuxuu dib u soo saaray jaantuskii 1843 si uu markhaati ugu noqdo murankaas. Laakiin kaliya dib uma uu soo saarin; wuxuu qaybta hoose ee jaantuska ku daray oraahtii Sister White, halkaas oo ay ku leedahay, “jaantuskii 1843 waxaa hagay gacanta Rabbiga, mana aha in wax laga beddelo.” Intaad akhrinayso qoraalka, tirso inta jeer ee ay leedahay, “wakhtigan.”

“Waxaa lay faray inaan idinku idhaahdo, Yaan wakhtigan wax su’aalo ah lagu kicin Review-ka oo u janjeedha inay maskaxaha ruxaan.... Hadda ma haysanno wakhti aan ku galno muranno aan loo baahnayn, laakiin waa inaynu si daacad ah uga fiirsannaa baahida loo qabo in Rabbiga loo doondoondo run ahaantii beddelidda qalbiga iyo nolosha. Waa in la sameeyaa dadaallo go’an oo lagu xaqiijinayo quduusnimada nafta iyo maskaxda.”

“Waxaa la i siiyey digniino ku saabsan baahida ay leedahay in aynu ilaashanno mowqif mideysan. Tanu waa arrin muhiimad weyn inoo leh wakhtigan. Innagoo shakhsiyaad ah waxaan u baahan nahay in aynu ku dhaqanno taxaddarka ugu weyn.

“Waxaan u qoray Oday Prescott, anigoo u sheegaya in uu aad uga taxaddaro inuusan Review ku soo bandhigin mowduucyo u ekaan kara in ay tilmaamayaan khaladaad ku jiray waayo-aragnimadeennii hore. Waxaan u sheegay in arrintan uu rumaysan yahay in khalad laga galay aysan ahayn su’aal asaasi ah, iyo in, haddii hadda mudnaan la siiyo, cadaawayaasheenna ay ka faa’iidaysan doonaan oo ay buur ka dhigi doonaan wax yar oo aan sidaas u sii buurnayn.

“Adigana waxaan kaloo kugu leeyahay in mawduucan [AQOONSIGA “MAALINLAHA” EE DAANYEEL 8.] aan wakhtigan la kicin. Maya, walaalkayow, waxaan dareemayaa in xilligan adag ee waayo-aragnimadeenna jaantuskaas aad dib u daabacday aan la faafin. Arrintan waad ku qaldantay. Shayddaanku si go’aan leh ayuu u shaqaynayaa si uu u keeno arrimo dhalin doona jahawareer. Waxaa jira kuwo aad ugu farxi lahaa inay arkaan wadaaddadeenna iyagoo ku murmaya su’aashan, oo arrintan wax badan ayay ka dhigi lahaayeen.”

“Waxaa lay faray in, wixii laga odhan karo labada dhinac ee su’aashan ku saabsan, aamusnaantu wakhtigan tahay hadal-karti. Shaydaanku wuxuu sugayaa fursad uu ku abuurto kala qaybsanaan ka dhex dhalata adeegayaashayada hormuudka ah. Waxay ahayd qalad in la daabaco shaxda ilaa aad dhammaantiin isu timaaddaan oo aad arrintaas heshiis ka gaadhaan. Idinku si xigmad leh uma aydnaan falin markaad safka hore keenteen mawduuc ay khasab tahay inuu abuurto dood iyo soo bandhigid fikrado kala duwan, waayo qodob kasta waa la murgin doonaa oo waxaa laga dhigi doonaa inuu wax micneeyo, kuwaas oo aan wax kale ka dhignayn waxyeello keliya oo loo geysto qaddiyadda. Dhammaanteen waxa na horyaalla intii

nagu filan oo aan kaga jawaabno hadallada beenta ah ee kuwa muujiyey caddayn ah inay diyaar u yihiin inay markhaati been ah furaan.” Manuscript Releases, volume 9, 106, 107.

Maqaalkii hore waxaannu ku aqoonsannay in Ellen White ay tidhi kuwii bixiyey qayladii saacadda xukunka ay haysteen fahamka saxda ah ee “kan joogtada ah,” iyo in aragtidii Prescott iyo Daniells ee ahayd in “kan joogtada ah” uu metelo adeegga Masiixa ee meesha quduuska ah ay ka timid Shayddaanka. Waxay Haskell ku canaanatay inuu u oggolaaday muranka inuu sii socdo, hase yeeshee kuma ay canaanan mowqifkiisa ku saabsan runta waxa “kan joogtada ah” uu metelo. Wakhtigaas intiisa badan weli waxay rumaysnaayeen fahamkii hormuudka ee “kan joogtada ah,” waxaana ka sii muhiimsanaa in aayadda ku jirta Daanyeel kow iyo tobnaad, taas oo la furfuri lahaa “wakhtiga ugu dambaysta” sannadka 1989, ay weli tobannaan sano mustaqbalka ka xigtay. Wakhtigaas (1989), muhiimadda fahamka saxda ah ee “kan joogtada ah” waxay ahaan lahayd mid loo baahdo. Dib-u-habeeyayaashu mar walba waxay ka tagaan shuruudihii Ellen White ee ku koobnaa xilligaas gaarka ah marka ay diyaarinayaan saxammadooda sheekooyinka been-abuurka ah. Tiri tilmaamaha wakhtiga ee ku jira tuducan soo socda.

“Waxaan leeyahay erayo aan kula hadlo Walaalaha Butler, Loughborough, Haskell, Smith, Gilbert, Daniells, Prescott, iyo dhammaan kuwii ku firfircoona ku adkaysiga aragtiyahooda ku saabsan macnaha ‘allabariga joogtada ah’ ee Daniel 8. Tani yaanay noqon arrin tijaabo laga dhigo, kicinta ka dhalatay in sidaas loola dhaqmayna waxay noqotay mid aad u nasiib-darro badan. Jahawareer ayaa ka dhashay, maskaxdii qaar ka mid ah walaalaheenna na waa laga jeediyey ka-fiirsashadii miyir-qabka lahayd ee ay ahayd in la siiyo shaqada Rabbigu faray in waqtigan lagu qabto magaalooyinkeenna. Tani waxay ka farxisay cadowga weyn ee shaqadeenna.”

“Iftiinka lay siiyey waa in aan waxba la samayn oo kordhiya kicinta ku saabsan su’aashan. Yaan lagu soo qaadin khudbadahayaga, oo yaan lagu dheeraan sidii arrin muhiimad weyn leh. Shaqo weyn baa ina hor taal, mana lihin saacad keliya oo aynu ka lumin karno shaqada lagama maarmaanka ah ee ay tahay in la qabto. Aynu dadaalladeenna dadweynaha ku koobno soo bandhigidda qodobbada muhiimka ah ee runta ah ee aynu ka haysanno iftiin cad.

“Waxaan jeclaan lahaa inaan idiin soo jeediyo ducadii ugu dambaysay ee Masiixa, sida ku qoran Yooxanaa 17. Waxaa jira mowduucyo badan oo aynu ka hadli karno,—runo quduus ah oo imtixaanaya, qurux badanna ku leh fudaydnimadooda. Kuwaas ayaad ku dheeraan kartaan adkaysi iyo daacadnimo weyn. Laakiin yaan ‘kan maalinlaha ah,’ ama mowduuc kale oo kasta oo kicin doona muran ka dhex dhasha walaalaha, la soo bandhigin wakhtigan; waayo tani waxay dib u dhigi doontaa oo hor istaagi doontaa hawsha uu Rabbigu doonayo in maskaxda walaalaheen hadda lagu xoojiyo. Yaanaynu kicin su’aalo muujin doona kala duwanaansho ra’yi oo muuqda, laakiinse aynu Erayga ka soo qaadanno runaha quduuska ah ee ku saabsan dalabka waajibka leh ee sharciga Ilaah.”

“Wadaaddayadu waa inay ku dadaalaan inay runta u soo bandhigaan sida ugu wanaagsan ee suurtagalka ah. Inta ay suurtagal tahay, dhammaantood ha ku hadleen wax isku mid ah. Wacdiyadu ha ahaadaan kuwo sahlan, oo ka hadlaya mawduucyo muhiim ah oo si fudud loo fahmi karo. Markay wadaaddadeennu dhammaantood arkaan baahida ay u qabaan inay

is-hoosaysiiyaan, markaas Rabbigu wuu la shaqayn karaa iyaga. Haatan waxaynu u baahan nahay in mar kale nala soo jeediyo, si malaa'igaha Ilaah ay nala u wada-shaqeeyaan, iyagoo saamayn quduus ah ku reebaya maskaxda kuwa aynu u adeegno.

“Waa in aynu ku midoowno xidhmooyinka midnimada Masiixa la midka ah; markaas hawlaheenu ma ahaan doonaan kuwo aan micne lahayn. Si siman wax u wada jiida, oo yaan muranno la soo dhex gelin. Muujiya awoodda runta ee wax mideysa, taasina saamayn xoog leh bay ku yeelan doontaa maanka dadka. Midnimadana xoog baa ku jira.

“Kani ma aha wakhti la soo hormariyo qodobbada kala duwanaanshaha ee aan muhiimka ahayn. Haddii qaar aan lahayn xidhiidh nool oo xooggan oo ay la leeyihiin Sayidka, ay dunida u muujiyaan tabardarrada waayo-aragnimadooda Masiixiga ah, cadawga runta oo si dhow inoogu fiirsanaya ayaa arrintaas ka faa'iidayaan doona intii karaankooda ah, shaqadeennuna way carqaladayn doontaa. Qof kastaa ha kobciyo qabownimo, oo ha ka barto casharro Isaga oo qalbiga ku qabow oo is-hoosaysiiya.”

“Mawduuca ku saabsan ‘kan maalinlaha ah’ waa inuusan dhalin dhaqdhaqaaqyo sida kuwii la sameeyey. Sida ay arrintan u maareeyeen niman labada dhinac ee su'aashan ka taagan, muran baa ka dhashay, jahawareerna wuu ka dhashay.

“Fal uu sameeyey Walaal Larry Smith ee uu ku daabacay warqad gaaban oo ay ku jirto cambaarayn ku socota walaalihiis iyo waxa ay rumaysan yihiin, Ilaah ma uusan ansixin. Oo Odayga Prescott waxaan ku leeyahay, Rabbigu culays kuma saarin arrinkan ku saabsan.

“Aad baan uga murugooday markii aan maqlay in Oday Daniells, isaga oo og in arrintan khilaaf ra'yi uu ka jiray walaalaheenna hoggaamiyeyaasha ah dhexdooda, haddana arrintan hore u soo riixay, sida meelo qaarkood lagu sameeyey.

“Qaar kale oo walaalaheenna ka mid ahi xigmad laguma hanuunin, mana ayan si cad uga sababeeyin sababta ilaa natiijada marka laga hadlayo midhaha dadaalladooda ay ku taageerayaan aragtiyahooda ku saabsan fasiraadda ‘kan joogtada ah.’ Inta xaaladdan hadda taagan ee kala duwanaanshaha ra'yiga ee ku saabsan mawduucan ay jirto, yaan arrintan la soo hormarin. Muran kasta ha joogsado. Waqtiga caynkaas ah aamusnaantu waa aftahannimo.”

“Waajibka saaran addoommada Ilaah wakhtigan waa inay Erayga ku wacdiyaan magaalooyinka. Masiixu wuxuu u yimid inuu badbaadiyo nafaha, annaguna, annagoo ah qaybiyaasha nimcadiisa, waa inaan dadka deggan magaalooyinka waaweyn gaadhsiinnaa aqoonta runta badbaadadiisa.” Pamphlets, number 20, 11, 12.

Walaal Larry Smith, oo ay iyadu ka hadlaysay, waxa uu si gaar ah uga cadhooday xaaladdaas, waayo waxa ay ahayd buuggii aabbihiis, Daniel and the Revelation, ee Prescott iyo Daniells ay doonayeen in ay dib u qoraan si ay u beddelaan waxa uu ka qoray “the daily.” Walaal Smith waxa uu difaacayay runta, iyo weliba aabbihiis. Waxay muranka si isdaba joog ah ugu xaddidaysaa erayada, “at this time,” dhammaadkana waxay tidhaahdaa, “While the present condition of difference of opinion regarding this subject exists, let it not be made prominent.” Dhammaan jaamacadaha Adventism-ka ee maanta bara “the daily” waxay baraan aragtida shaydaannimada. Sida muuqata, duruufaha maanta jira isku mid ma aha kuwii markaas jiray.

Jiilkii labaad ee Adventism-ka wuxuu ka bilaabmay fallaagadii 1888, waxaana ruuxi-faalku ka dhax dhismay hoggaanka. Xaaladdaas ayaa albaabka u furtay horumarinta khiyaamooyin ruuxi-faal oo ka sii waaweyn, kuwaas oo keenayay jawi kala-fogaansho iyo kala-qaybsanaan ah, iyadoo rag xilal masuuliyadeed haya ay go'aansadeen inay horumariyaan wax kasta oo ay shakhsi ahaan u arkaan inay run yihiin. Rag ay ka mid yihiin Daniells, Prescott, iyo Kellogg waxay noqdeen astaamo taariikheed oo uu Ezekiel ku tilmaamay wixii toddobaatanka oday, "waayeellada reer binu Israa'iil," ay "gudcurka ku samayn doonaan, nin kasta qolalka sawirradiisa dhexdooda? waayo, waxay yidhaahdaan, Rabbigu nama arko."

Jiilkaas, labadii wargeeye ee farriintii 1888, labaduba waxay ku lumeen murannadii, jahawareerkii, iyo ruuxaaniyaddii liqday toddobaatankii waayeel ee Ezekiel, kuwaas oo sanamyada ku sawiray darbiyada macbudka iyo darbiyada maskaxdooda. Hawshii caafimaadka waa la qaaday sababta oo ah ruuxaaniyaddii Kellogg, hase ahaatee dib-u-eegayaashii Adventism-ka La'odikiya waxay kuwa aan waxbaran ku hoggaamiyaan inay rumaystaan in nooc guul ah uu ka soo baxay qalalaasihii jiilkaas. Waxaa jiray taariikh isbarbar socota wakhtigii Xaakinnada, halkaas oo gunaanadka taariikhda Xaakinnadu si buuxda ugu habboon yahay xilligan, waayo aayadda ugu dambaysa ee Xaakinnadu waxay leedahay:

Maalmahaas Israa'iil boqor kuma lahayn; nin kastaa wuxuu samayn jiray wixii la qumman indhihiisa. Xaakinnada 21:25.

Waxaannu muujin doonaa sababta taariikhda Xaakinnadu ugu dhiganto taariikhda jiilka labaad ee Adventism-ka inta aynu sii wadno maqaalladan; hase ahaatee, waa in la ogaadaa in marka la tixgelinayo taariikhda Adventism-ka La'odikiya, taariikhda si fudud loo heli karo ay soo bandhigeen kuwa ku dhaqma dib-u-habaynta taariikhda. Sister White hubaal ahaan ma ay doonayn in mowduuca "the daily" lagu kiciyo taariikhdaas gudaheeda, iyadoo xaqiiqadu tahay in ay ahayd koox yar oo rag ah oo ay iyadu sheegtay in ay hoggaaminayeen "malaa'ig laga eryay jannada" kuwaas oo la siinayey madal dadweyne si ay u faafiyaan fikradahooda qaldan. Laakiin in la soo jeediyo in Sister White mar uun taageertay fikradda ah in ay sax tahay in khaladka la sii haysto, waa gebi ahaanba ka soo horjeedda wixii ay rumaysnayd.

"Walaalayaalow, aniga oo ah safiirka Masiixa ayaan idinka digayaa inaad ka feejignaataan arrimahan dhinacyada ah, kuwaas oo u janjeera inay maskaxda runta ka leexiyaan. Baadilku marna waxyeello la'aan ma aha. Marna quduus kama dhigo, laakiinse had iyo goor wuxuu keena jahawareer iyo kala qaybsanaan. Had iyo jeer waa khatar. Cadowgu wuxuu awood weyn ku leeyahay maskaxaha aan si buuxda loogu adkayn tukasho oo aan lagu dhisin runta Kitaabka Quduuska ah." Testimonies, volume 5, 292.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonaa maqaalka xiga.

"Ma lihin waqti aan luminno. Wakhtiyada dhib badan ayaa ina hor yaal. Dunidu waxay ku kacsan tahay ruuxa dagaalka. Dhawaan waxaa dhici doona muuqaalada dhibaataada ee lagaga hadlay waxsii sheegyada. Waxsii sheegidda ku jirta Daanyeel cutubka kow iyo tobnaad waxay ku dhowdahay inay gaadho dhammaystirkeeda buuxa. Taariikh badan oo u dhacday si ay waxsii sheegiddan u rumowdo ayaa haddana soo noqon doonta. Aayadda soddonaad waxaa

lagu sheegay quwad ‘oo caloolxumaan doonta, oo noqon doonta, oo cadho ku qaadi doonta axdiga quduuska ah; sidaasay yeeli doontaa; xataa way soo noqon doontaa, oo waxay heshiis la yeelan doontaa kuwa ka taga axdiga quduuska ah. Ciidammona dhinaceeda way istaagi doonaan, oo waxay nijaasayn doonaan meesha quduuska ah ee xoogga, oo waxay ka qaadi doonaan allabariga joogtada ah, oo waxay dhigi doonaan karaahiyada baabbi’isa. Kuwii si shar leh uga falay axdiga waxay ku fasahaadin doontaa sasabashooyin; laakiinse dadka Ilaahooda yaqaanna way xoog badnaan doonaan, oo waxqabad bay samayn doonaan. Kuwii dadka ka mid ah ee wax garadka ahuna kuwo badan bay wax bari doonaan; haddana waxay ku dhici doonaan seef, iyo olol, iyo maxaabiisnimo, iyo booli, maalmo badan. Haddaba markay dhacaan, waxaa lagu caawin doonaa gargaar yar; laakiinse kuwo badan ayaa sasabashooyin kula dhegi doona. Qaar ka mid ah kuwa wax garadka ahna way dhici doonaan, in iyaga lagu tijaabiyo, oo lagu daahiro, oo lagu caddeeyo, tan iyo wakhtiga dhammaadka; maxaa yeelay weli waxaa jirta wakhti la cayimay. Boqorkuna siduu doono ayuu yeeli doonaa; oo isagaa is sarraysiin doona, oo iska weynayn doona ilaah kasta ka sarreeya, oo waxyaalo yaab leh ayuu ka sheegi doonaa Ilaaha ilaahyada, oo wuu barwaaqoobi doonaa ilaa cadhadu ka dhammaato; waayo, wixii la goostay waa la samayn doonaa.’ Daanyeel 11:30–36.”

“Muuqaallo la mid ah kuwa erayadan lagu tilmaamay ayaa dhici doona. Waxaannu aragnaa caddayn muujinaysa in Shayddaanku si degdeg ah u hananayo xukunka maanka dadka aan hortooda ku hayn cabsida Ilaah. Dhammaan ha akhriyeen oo ha fahmeen waxsii sheegyada kitaabkan, waayo hadda waxa aynu galaynaa wakhtigii dhibaatada ee laga hadlay:

“‘Oo wakhtigaas Miikaa’iil baa istaagi doona, amiirka weyn oo u taagan carruurta dadkaaga; oo waxaa jiri doona wakhti dhib ah, sida aan weligeed u jirin tan iyo markii quruun jirtay ilaa wakhtigaas qudhiisa; oo wakhtigaas dadkaaga waa la samatabbixin doonaa, mid kasta oo laga helo isagoo ku qoran kitaabka. Oo qaar badan oo ka mid ah kuwa ku seexda boodhka dhulka ayaa toosi doona, qaar nolosha weligeed ah, qaarna ceeb iyo quudhsi weligeed ah. Oo kuwa caqliga leh waxay u iftiimi doonaan sida dhalaalka cirka; oo kuwa qaar badan xaqnimo u soo celiyaana sida xiddigaha weligood iyo weligood. Laakiinse adigu, Daanyeelow, erayada xidh, oo kitaabka shaabadee ilaa wakhtiga dhammaadka; qaar badan baa hore iyo dib u ordi doona, aqoontuna way badnaan doontaa.’ Daanyeel 12:1–4.” Manuscript Releases, lambarka 13, 394.